

NEVO TIIJA -HANKE - TIIVISTELMÄ

Maksatuskausi 1.9.-31.12.2018

Toimittanut Mertsu MEDI Ärling

Diak

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

NEVO TIIJA -HANKE - TIIVISTELMÄ

Nevo tiija – uusi aika on Suomen romanien yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja hyvinvointiin keskittyvä ESR-hanke, joka toteuttaa romanipoliittisen ohjelman seurantaraportin (2013) edellyttämiä toimenpiteitä. Hankkeen päätavoitteena on, että romanien osallisuus, hyvinvointi ja yhdenvertaisuus sekä työ- ja toimintakyky ja mahdollisuudet osallistua työelämään ja palveluiden piiriin paranevat.

Hankkeessa jatkettiin aikaisempien toimintojen eteenpäinviemistä sekä edistettiin sosiaalisten innovaatioiden jalkauttamista rakenteisiin. Esimerkiksi työllisyyttä edistävän koulutusmallin Tuumasta töihin hankehakemus jätettiin sekä Itä-Suomen että Etelä-Suomen avoimina oleviin ESR-hankehakuihin, joista Itä-Suomen hankehakemus sai positiivisen päätöksen jo maksatuskaudella. Samoin myös Teemapäiviä ja kokemusasiantuntijakoulutusta on jalkautettu olemassa oleviin rakenteisiin sekä Suomen romanifoorumiin että mm. Jyväskylän kaupungin toimintoihin.

Hallinnollisten töiden lisäksi hankkeessa satsattiin maksatusjaksolla erityisesti median valjastamiseen hankkeemme osallisuutta käsittelevällä ydinviestillä. Näkyvyys ja asiamme saaminen niin työnantajien kuin yksittäisten henkilöiden ja työpaikkojen kahvipöytäkeskusteluun on ollut ihan omaa luokkaansa. Uskallamme väittää, että mediakampanja I (Älä olet, älä luule! Kysy), II (Työnimi) ja III (Palkkaisitko?) ansiosta koko romanien osallisuus- ja työelämä- sekä koulutushaasteet on viety aivan uudelle tasolle. Näkyvyys ja huomio ovat olleet määrällisesti ihan omaa luokkansa suhteessa vastaavien hankkeiden näkymiseen ja puhututtavuuteen.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolella olevien osatoteuttajien loppuseminaarit olivat onnistuneita, vaikkakin osallistuminen seminaareihin oli melko vähäistä. Loppuseminaarien kautta saatiin yhteistyössä sisarhankkeen Tšetanes naal kanssa vielä vaikutettua yhteistulosten että paikkakuntakohtaisten tulosten avulla positiivisesti sekä romanikenttään että alueen viranomaisrakenteisiin. Useamman osatoteutuksen työntekijä on saanut alueensa organisaatiosta jatkotyöpaikan ja kehitellyt mallit ovat siirtyneet osaksi organisaatioiden perustyötä.

Koko hankkeen 5.11. pidetty loppuseminaari oli myös onnistunut ja sen saama näkyvyys ja tuloksien tietoinen levittäminen oli menestys. Kaiken kaikkiaan loppuseminaarissa (seminaari + juhlakonsertti) oli kuulijoita liki 700 henkilöä ja jälkeinpäin saatu palaute on ollut erittäin hyvää. Olemme pystyneet tuomaan uutta näkökulmaa sekä vakuuttavuutta menneiden vuosien hankevastaisuuteen etenkin romanikentän parissa.

Keväällä aloitettu mentorointiohjelma saatiin päätökseen ja se oli monin tavoin onnistunut kokeilu. Kaikki 14 mentorointiparia jatkoivat vuoden loppuun asti ja osa aikoo jatkaa vielä senkin jälkeen. Kokeilusta saadut kokemukset ja ideat sekä haasteet toimivat erinomaisena pohjana mahdollisen seuraavan mentorointiohjelman luomisessa ja kehittämisessä. Mentoroinnista luotiin myös malli, joka onkin mukana loppujulkaisussa.

Erittäin positiivista oli, että maksatuskauden loppuun mennessä Roosa-osatoteutus oli saavuttanut tavoitteensa ja aineisto oli saatu kerättyä Romanian hyvinvoinnin tietopohjaa varten. Roosa-tutkimuksesta pidettiin vielä ennen hankkeen loppua oma loppuseminaari, jossa oli kiitettävästi kuulijoita paikalla.

Oman haasteensa hankkeen loppumetreille toi eri osatoteutuksissa tapahtuneet työntekijämuutokset mutta niistä selvittiin kuitenkin lisäämällä projektipäällikön ja muutaman muun työntekijän työmäärää.

		NEVO TIIJA- HANKKEEN ARVIINTI/Ohjausryhmä 16.10.18				
		HANKKEEN TILASTA JA TOIMINNASTA				
		Erinomainen	Hyvä	Kohtalainen	Paljon parantamisen varaa	yhteensä
1. Hankkeen eteneminen		3	2			5
2. Tavoitteiden saavuttaminen		3	2			5
3. Hankehenkilöstön toiminta		4	1			5
4. Hallinnointi		3	2			5
5. Tiedottaminen		5				5
6. Osallisuuden edistäminen		5				5
Yhteensä		23	6			
Kehitysehdotukset ja muuta mieleen tullutta:						
projektipäällikölle assistentti tehostaisi tuloksia						
Hienoa työtä. Poikkeuksellisen paljon panostettu viestintään. Hyvin saat osallistujia töihin ja koulutukseen. Aktiivinen ja verkostoituva projektipäällikkö. Kiitos!						
Kiitos: Hanke on lisännyt konkreettisesti osallisuuden edistämistä. Osallistujat ovat lähteneet opiskelemaan, työllistyneet ja perustaneet yrityksiä; laaja yhteiskunnallinen vaikutus yksilön lisäksi.						

TILASTOTIETOJA KOKO HANKKEEN AJALTA
1.8.2016–31.12.2018 (Tilastotiedot kirjattu 2.12.2018)

Kohderyhmän asiakastapaamiset	3217
Kohderyhmän puhelin/some/e-mail kontaktit	14198
Työ- ja opiskelupaikkailmoituksia (FB)	1355
Yhteistyötahojen tapaaminen	745
Yhteistyötahojen email-, puhelin- ja somekontaktit	2854
Viranomaistapaamiset	402
Seminaarit/Koulutustilaisuudet krt.	172
Koulutus/opiskeluun lähteiden määrä	130
Työllistyneiden kokonaismäärä	164
- josta oppisopimuksia	17
Yrityksen/toiminimen perustaneita	8
Työkokeilijat	22
Mentorointiohjelma - työllisyyttä edistävä	14
Diakin korkeakoulutukipajassa käyneitä	30
- erillishaun kautta Diakiin hakeneet syksy 2018	36
- sisään pääsi (yhteishaku/erillishaku)	12
Opinnäytetöitä (YAMK)	3
- Diak. Romanian työllistyminen - kompastuskivi vai ponnahduslautta?	
Tuumasta töihin -koulutusmalli ponnahduslautana työllistymiseen (Ärling, Mertsu (2018)	
- Diak: Tšetanes naal –koulutuspoluilla -hanke ja sen merkitys romanien hyvinvoinnille Salossa (Taina Lindholm 2018)	
- Laurea: Kenttähenkilöstön näkemyksiä Romanian hyvinvointitutkimuksen (Roosa) tiedonkeruun hyvistä käytännöistä ja haasteista (Wallinheimo, Miisa (2018)	
Hankkeeseen osallistujia saavutettu	512/625
- joista naisia	322/403
- epäselviä, ei voitu kirjata	21
THL:n tutkimukseen osallistuneita hankkeen alusta	356
Somesuraajia Romanian osallisuus –FB-sivuilla	1428
(mukaan laskettu vain vakituiset seuraajat. Satunnaisia vierailijoita ei ole laskettu, joita voi parhaimmillaan olla yhden päivän aikana jopa yli 9000)	
- Sivuja katsottu koko hankkeen aikana	1 821 912

Dialogisivusto kävijämäärä (DIAK) (31.10.-3.12.18)	27 847
Mediaosumia koko hankkeen aikana (ei some)	171
- (Kattaa sisälleen kaikki mediat, jotkut niistä useampaan kertaan)	
Mediakampanja I #Meidän tulevaisuus	
- Pääasiallinen some IG, jossa kohderyhmänä 15-25 –vuotiaat romanit	
- Vakituksia seuraajia IG:ssä kertyi	1239
- kampanja-aika 1.10.-31.10.2018, jossa julkaisuja IG:ssä	91
- Älä oletta, älä luule! Kysy -kampanja (Opettaja- ja Talentialehti)	
- Kokonaistavoitettavuus	365 000
- kampanja-aika 2.11.–7.12.2018	
Mediakampanja II #Työnimi	
- Pääasiallinen kohderyhmä työnantajat (videot)	
- kampanja-aika 31.10.- 25.11.2018	
- Kokonaistavoitettavuus (ei yksityisiä somejakoja)	37 270 792
- Ansaitut some ja mediaosumat	32 545
- Ansaitun median arvo € (ei mukana yksityisiä somejakoja)	344 754,83€
- #Työnimen videoiden katselukerrat	520 539
Ansaittu media	
- Mediaosumat (HS, MTV, YLE, IS, IL, Huomenta Suomi, STT jne.)	90
- Mediaosumien kautta saavutettu tavoitettavuus	27 300 000.
- Yksityisten ihmisten Somejaot (yksittäisenä lukuna merkittävä)	31 400
Ansaittu sosiaalinen media	
- Ansaittu sosiaalinen media; maininnat eri päivityksissä	1019
- Tavoitettavuus sosiaalinen median kautta	10 000 000
Mediakampanja III Palkkaisitko?	
- Pääasiallinen kohderyhmä suuri yleisö	
- kampanja-aika 26.11.-30.11.2018 (Still-kuvat)	
- Tavoitettavuus	10 000 000

Sisällys

Nevo tiija -hanke - tiivistelmä.....	1
Tilastotietoja koko hanke ajalla 1.8.2016–31.12.2018	4
Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy	7
Suomen Romanifoorumi.....	12
Vamos – Helsingin Diakonissalaitos	13
THL/Roosa	15
ODL/ Karola.....	17
Helsingin kaupunki – nuortenpalvelut.....	19
Vantaa työllisyyspalvelut	21

DIAKONIA-AMMATTIKORKEAKOULU OY

HALLINNOINTI

Hankkeen lopetuksen hallinnointiin liittyvät asiat ovat maksatusjaksolla olleet paljon aikaa vieviä, koska hankkeen lopetuksen yhteydessä on täytynyt pitää huoli myös työn jatkuvuudesta sekä jalkauttamisesta olemassa oleviin organisaatioihin myös osatoteuttajien kohdalla. Maksatuskausiin liittyvien raporttien saaminen joiltakin osatoteuttajilta on edelleen monen muistuttamisen takana.

Myös marraskuun aikana menestyksekkäästi toteutetut mediakampanjat yhteistyössä sisarhankkeen kanssa veivät paljon työaikaa. Kampanjan matkalla huomasimme, että taloutemme sallisi vielä itsenäisen kolmannen kampanjan ja sille oli myös tilausta, joten päätimme rahoittajan ja ohjausryhmän puheenjohtajan konsultoinnin jälkeen suunnittelemaan mediakampanja III, jossa kohderyhmänä olisi suuri yleisö. Tätä yleisöä tavoiteltaisiin puhuttelevilla Still-kuvilla, joita saatiin pienellä lisätyöllä kampanja II:sta.

Näin kolmella itsenäisellä kampanjalla saavutimme sekä romaniyhteisön, työnantajat että suuren yleisön ja pystyimme hyödyntämään eri kampanjoissa tuotettuja materiaaleja kustannustehokkaasti ja mielekkäästi sekä saimme romanien osallisuudelle että koulutus- ja työllisyyskysymyksille ihan omaa luokkaansa olevan näkyvyyden.

Maksatuskauden aikana ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa 16.10. ja 11.12. Vantaan osatoteutuksessa uusi työntekijä aloitti monivaiheisten alkuhaasteiden jälkeen syyskuun puolenvälin jälkeen. Työntekijä tuli fyysisesti Diakiin projektipäällikön lähelle tekemään työtä näin pystyimme vielä vastaamaan osatoteutuksen vaillinaisiksi jääneisiin tulostavoitteisiin.

Loppuseminaarin ja mediakampanjoiden jälkeinen aika (joulukuu) meni tiiviisti sekä tämän maksatusjakson raportin että loppuraportin kirjoittamistyössä sekä vielä viimeisten mediahaastatteluiden parissa.

TOIMINTA

Kaikille osatoteuttajille pidettiin loppuraportointiin liittyvä henkilökohtainen sparraus ja neuvonta maksatuskauden alussa.

Erilaisiin neuvottelu- ja seminaari- sekä koulutuspäiviin on tälläkin maksatusjaksolla osallistuttu useissa eri kaupungeissa ja ryhmien kanssa. Päivissä on käyty lävitse romaneiden osallisuutta, hyvinvointia, koulutusta ja työllistymistä sekä tietenkin taustalla vaikuttavaa asennetyötä.

Romaninuorten työllisyyttä edistävä mentorointikonaisuutta käytiin laadullisesti läpi erikseen sekä mentoreiden että actoreiden kanssa. Saadut tulokset mentoroinnista ovat erinomaiset. Tuloksia on tapahtunut voimaantumisisissa, kasvussa ja kehittämisessä sekä työllisyydessä.

Maksatuskaudella toteutettiin sekä osatoteuttajakohtaiset loppuseminaarit, joiden avulla haluttiin vielä nostaa osatoteuttajakohtainen työ eri alueilla näkyväksi aina medianäkyvyyttä myöden ja näin vaikuttaa vielä kertaalleen ennen hankkeen loppua alueen rakenteisiin ja ihmisiin. Loppuseminaari toteutettiin Savoy-teatterissa yhteistyössä Taiteen edistämiskeskuksen ja sisarhankkeen Tšetanes naalin kanssa. Loppuseminaari veti osallistujia kaiken kaikkiaan reilu 700 henkilöä. Loppuseminaarin aukaisijaksi oli kutsuttu työllisyysministeri Jari Lindström ja vaikuttavan asiantuntijapuheenvuoro pyydettiin valokuvaaja Meeri Koutaniemeltä. Loppuseminaarissa huomioitiin neljää, ilman vastiketta hanketta merkittävästi auttanutta, henkilöä romaniyhteisössä perinteeksi tulleella huomionosoituksella; kieseillä, joka annetaan henkilöille tai tahoille merkittävästä työstä romanien osallisuuden, hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ilman heidän asemaansa tuomaa arvovaltaa sen kautta saatuja ovien aukaisuja hankkeen työ olisi jäänyt osittain torsoksi. Huomionosoituksen saaneita henkilöitä olivat: Avin ylijohtaja Minna Karhunen, Avin romanityönsuunnittelija Malla Laiti, Opetushallituksen erityisasiantuntija Satu Blomerus sekä Taiteen edistämiskeskuksen kehittämisjohtaja Eva-Maria Hakala.

Vastaavat tunnustukset pro bono tehtyä työstä annettiin mediakampanjoihin osallistuneille julkisuuden henkilöille: Jari Sarasvuo, Tuomas Enbunske, Meri-Tuuli Väntsi ja Anne Kukkohovi, jotka antoivat kiitettävästi aikaansa ja työpanostansa kampanjoiden onnistumiseksi.

Halusimme huomioida myös mainostoimisto TBWA:n tekemän huikean innovaation mediakampanjan suunnittelun sekä paljon ohi sopimusten toteutetun sydämellä tehdyn pro bono –työn. TBWA auttoi muun muassa keräämään kasaan ilmaiseksi erilaisia tahoja, jotka vaikuttivat merkittävästi kampanjan onnistumiseen. Eli jokainen kampanjoihin mukaan osallistunut henkilö ja taho antoi paljon enemmän kuin alkuun oli suunniteltu kampanjan onnistumiseksi.

OHJAUS JA NEUVONTA

Projektipäällikkö on maksatuskauden aikana tavannut henkilökohtaisesti vielä joitakin (5) asiakasta ja antanut heille työllistymistä koskevaa neuvontaa ja ohjausta sekä mentoroinut seitsemää henkilöä uraohjauksessa. Romaniasiakkaita on kohdattu erilaisten tapahtumien yhteydessä hankkeelle ominaiseen tapaan useita kymmeniä, jolloin ohjausta on annettu ns. lennosta vaikka he eivät olisikaan tulleet hankkeen varsinaisiksi aloittajiksi.

VIESTINTÄ JA MUU NÄKYVYYS

Medianäkyvyys on maksatuskaudella ollut jälleen hyvää ja monipuolista sekä laajaa. Näkyvyyttä on ollut kaikissa valtakunnallisissa medioissa. Tarkempia tilastollisia tietoja on nähtävissä tilastokoonnista.

Itsenäisiä mediakampanjoita maksatuskaudella toteutettiin kolme, josta ensimmäinen - Mediakampanja I - jakautui kahteen erilliseen osioon

1) #Meidäntulevaisuus, jossa valjastettiin kuusi eri-ikäistä ja eri koulutuksissa olevaa

romaninuorta päivittämään opiskelustaan realistisia positiivisella twistillä olevia päivityksiä IG:hen. Päivityksiä kertyi kampanjan aikana 91 päivitystä ja seuraajia kertyi 1239 henkilö. Kampanja toteutettiin lokakuun aikana. Kampanja herätti romaninuorten kiinnostuksen koulutuksia kohtaa esim. Diakin koulutuksiin. Diakin syksyn haussa romanitaustaisia hakijoita oli 36 henkilöä, joista 12 pääsi sisälle korkeakouluopintoihin.

2) Toteutettiin Älä olela, älä luule! Kysy -mainoskampanjalla yhteistyössä Tšetanes naal – hankkeen kanssa. Kampanjan pääkohderyhmänä pidettiin opetusalan henkilöitä ja siksi viestintävälineeksi valittiin printtimedia: Opettaja ja Talentia –lehdet sekä näiden Digi-versiot. Kampanja-aika oli 2.11.–7.12.2018. kampanjalla tavoitettiin liki 370 tuhatta taloutta. Kampanja poiki koulutuspyyntöjä kulttuurisesta kohtaamisesta eri koulutusorganisaatioihin.

**ÄLÄ LUULE. ÄLÄ OLELA.
KYSY.**

Olet 16-vuotias, peruskoulu on päättymässä, arvosanasi ovat hyviä ja ajatus lukioista tai ammattikoulusta kiehtoo. Mitä sinusta tuntuisi, jos kukaan ei rohkaisi sinua tavoittelemaan unelmaasi? Romaninuorelle tämä on ennakoasenteiden takia arkipäivää. Opettaja, ohjaaja, kouluttaja – oletthan sinä mahdollistaja? Älä luule, älä olela, vaan kysy.

Diak

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

EUROOPAN LIITTO
Euroopan unionin
Euroopan sosiaalivarojen

alaoleta.diak.fi

ROMANINEN KOULUTUSPOLKUIA SISUVOITTAÄ DIAKONÄ-AMMATTIKORKEAKOULU. EUROOPAN SOSIAALIRAHASTO TUKEE TSETANES NAAL – KOULUTUSPOLULLA HANKETTA.

Mediakampanja II - #Työnimi

Voiko nimi estää haastatteluun pääsyn?

Huomattavaa julkisuutta saanut Työnimi-kampanja nostaa esiin aivan uudella tavalla romanien kohtaaman syrjinnän työelämäosallisuudesta. Kilpailutuksessa valituksi tulleen mainostoimisto TBWA innovatiivinen idea oli ihan omaa luokkaansa verrattuna muihin idea- ja tarjouskilpailuun osallistuneista. Neljä vaikuttajaa Jari Sarasvuo, Anne Kukkohovi, Tuomas Enbuske ja Meri-Tuuli Väntsi hakivat kampanjavideolla oman alansa töitä tyypillisin romaninimin lainhoin tuloksin. Prosessi kuvattiin ja siitä tehty dokumentaarinen video levitettiin sosiaaliseen mediaan sekä siitä tehtiin PR-mediatiedote, joka kiinnosti medioita niin paljon, ettei kampanjalle tarvinnut ostaa

varsinaista mediatilaa.

Kampanjan huikea kokonaistavoittavuus 31 miljoonaa kontaktia lasketaan maksetun ja ansaitun tavoittavuuden yhteissummaksi huomioiden mm. lehtien levikit. Some-jaot 29.900 kpl on mainittavan arvoinen tunnusluku: lähes koskaan yksityiset some-käyttäjät eivät jaa yksityisissä kanavissaan mitään aihetta näin merkittäviä määriä. Mediaosumat 31.10 - 27.11. 85 kpl, mukaan lukien kaikki suurimmat mediat, useat monta kertaa: HS, MTV, YLE, IS, IL, Huomenta Suomi, STT jne. Kampanjan päävideota on katsottu reippaasti yli puoli miljoonaa kertaa eri kanavissa alle kk. aikana. Euroiksi muutettuna ansaittu näkyvyys olisi noin 300.000€ (laskelmassa ei mukana yksityisiä somejakoja, joita on huikeat 29.000 kpl. Luku on merkittävä, koska tällaisia suoria somejakoja tapahtuu äärimmäisen harvoin).

Myös päättäjiä ja työelämävaikuttajia lähestytään some-haasteella viikon 48 ja 49 aikana.

Kampanjan II suunnittelu- ja toteuttamisvaiheessa nousi ajatus myös suuren yleisön tavoittamisesta, jossa erityisesti ulkomainonnan keinoin tavoitettaisiin myös sitä suurta yleisöä, joka ei ole nähnyt videota sekä samalla pitää aihetta keskustelussa yllä työllistymisnäkökulmasta. Rahoittajan ja ohjausryhmän puheenjohtajan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta ryhdyttiin rakentamaan suuren yleisön tavoittavaa kampanjaa, jossa haluttiin vaikuttaa tavallisten suomalaisten asenteisiin ja mielikuviin kysymällä Palkkaisitko? Kampanjassa hyödynnettiin kustannustehokkaasti olemassa olevia osia panostaen niihin hieman lisää. Mukaan saatiin yksi kuuluisimmista kantaaottavista valokuvaajista Meeri Koutaniemi. Samoin myös hyödynnettiin sekä henkilökohtaisia että mainostoimiston kautta tuttuja vaikuttajia, jotta saisimme tälle kampanjalle mahdollisimman paljon yhteiskunnallista "mainosapua" ja pro bonoista mukaan tulemistakin. Mukaan lähti melkoinen joukko hyväntekijöitä mm. Taiteen edistämiskeskus. Mukaan lähtivät tulivat nimellisellä korvauksella tai täysin ilmaiseksi antaen omaa arvokastaan työpanostaan kampanjalle. Koska hankkeessa oli varattu mukavasti

mediakampanjaa varten rahaa, päätimme sillä ostaa kilpailutuksien kautta valtakunnallista mediatilaa mm. IL ja JCD:ltä sekä Suomen yrittäjiltä. Yhteistyössä Vantaan työllisyyspalveluiden halusimme viedä Palkkaisitko? –kampanjan kuvat myös täsmäviestinä Suomen yrittäjien kautta.

Pikkukuvasta näkee hyvin millaisena kuva on näyttäytynyt ulkomainonnassa esim. bussipysäkeillä. Yhteiskuva on ollut FB-profiilikuvana. Olen saanut mukavasti kännykkäkuvia ympäri Suomea eri ihmisiltä, joissa he pyynnöstäni ottivat kuvan mainoksesta ja sen sijainnista sekä missä kaupungissa kuva on.

Kampanjat ja niiden sisältö on löydettävissä niille erikseen rakennetusta Diakin dialogialustasta, joka ei katoa, vaikka hanke loppuu.

www.tyonimi.fi

www.romanienosallisuus.diak.fi

FB: @romanienosallisuus.

Kaikki kolme mediakampanjaa ovat olleet positiivista mutta samaan aikaan myös erittäin haasteellista. Joistakin meistä riippumattomista teknisistä ongelmista johtuen, on jouduttu paljon myös tekemään korjaavaa sekä kriisiviestintää. Medianäkyvyys on tuonut mukanaan myös mielettömän määrän vihapostia ja sanallista ahdistelua niin median kuin yksityisihmisten kautta.

Hankkeen loppujulkaisuun liittyviä työtehtäviä oli vielä maksatusjakoslla melkoisen paljon ennen kuin se saatiin 5.11. Savoyssa julkaistua. Painoseräksi otettiin 200 kpl. ja ne saatiin jaettua julkistamispäivässä suurimmalta osin. julkaisuja lähetettiin myös tärkeille viranomaistahoille ja järjestöille.

SUOMEN ROMANIFOORUMI

Keskeisiä tehtäviä, toimintamuotoja, tavoitteita on toteutettu ja saavutettu tämän maksatusjakson aikana yhdessä yhdessä osatoteuttajien kanssa.

Toimintakeskus Kipinässä on toteutettu kahden-kolmen viikon välein maanantaisin teemapäiväaiheinen kerhoilta Itä-Helsingin alueen romaneille. Tapahtuma aloitettiin 3.9.2018 Romanifoorumin oppisopimustyöntekijä toimii tilaisuuden järjestäjänä, osallistujien koollekutsujana ja toteuttajana yhdessä hankkeen työntekijöiden kanssa.

Maksatuskaudella kokoontumisia oli 5 kertaa ja osallistujia oli yhteensä 39 henkilöä, joista suurin osa romaninaisia. Ryhmässä keskusteltu ja pohdittu ajankohtaisia aiheista, kuten, vanhemmuus, lasten koulunkäynnin ja tulevaisuuden suunnittelu sekä tulevaisuusvisiointia. Kipinä-kerhon toiminta on jalkautunut osaksi Romanifoorumin perustyötä.

Hankkeessa innovoitu ja toteutettu Ote – Elämään kokemusasiantuntijakoulutus jalkautettiin osaksi Jyväskylän kaupungin romanityötä.

Vankilavierailuja tehtiin yhteensä 6 kertaa Sörkän, Laukaan ja Riihimäen vankiloihin. Laukaan vankilassa järjestettiin, romanivangeille pidetyn tilaisuuden jälkeen koulutustilaisuus myös vankilan työntekijöille.

Maksatuskaudella osallistuttiin HDL:n Hirundon 10 -vuotisjuhlaan 26.9. Samoin myös osallistuttiin valtakunnallisille Romaniasian neuvottelukunnan neuvottelupäiville 1.-2.10.2018. Neuvottelupäivillä tuotiin esille hankkeessa toteutettua teemapäivätapahtumia ja sen sisältöä ja tuloksia.

Vertaisohjaaja ja mentorointikoulutus sai jatkoa Järvenpään seurakuntaopistolla. Koulutus alkoi elokuun 24 päivä ja kesti neljä viikonloppua (pe -la). ja saatiin päätökseen 27.10. Koulutuksen jälkeen on mahdollisuus osallistua Moninaisuus Oivallus Dialogi - MOD2 kurssille, joka on jatkoa edellisessä, kokemusasiantuntijakoulutuksessa pidetylle MOD1. Vertaisohjaaja ja mentorointikoulutukseen osallistui yhteensä 9 henkilöä, joista naisia oli yksi.

Maksatusjakoslla pidettiin vielä yksi Teemapäivä lisäsalissa 17.11. ja paikalla oli 60 osallistujaa.

VAMOS – HELSINGIN DIAKONISSALAITOS

Hankkeessa on tehty maksatusjaksolla asiakastyötä Itä-Helsingissä ja Helsingin vankiloissa. Pysyvinä asiakastyön viikkorakenteina ovat säilyneet Helsingin vankilan viikottaiset yksilötapaamispäivät ja 3-4 viikon välein pidetyt ryhmät nuorten osastolla. Ryhmäkeskustelujen aiheet ovat osin nousseet ryhmän senhetkisistä ajankohtaisista aiheista ja mielialoista; lisäksi on käsitelty ohjaajaohjoisesti mm. Koevapauden haasteista ja miten onnistua sekä saavuttaa tavoitteitaan. Vantaan vankilassa on käyty tarpeen mukaan, kun kohderyhmää on ollut kiinni (14 kertaa kauden aikana).

Vankilassa tehdyssä työssä kohderyhmän kanssa on keskusteltu työllistymisestä ja siihen johtavista prosesseista ja vaatimuksista (mm. päihteettömyys, elämänhallinta, sitoutuminen koulunkäyntiin ja tukimuodot, vertaisuus ja vertaistuki sekä elämän mielekkyyden ja merkitysten löytäminen).

Kontulan D-asema olemme pitäneet tukipaikkanamme aina torstaisin, jolloin olemme myös jalkautuneet Itä-Helsingin alueelle. Katutyössä on voinut edelleen huomata, että miten huonokuntoisia päihteitä käyttävät asiakkaamme ovat. Keskustelut ovat liittyneet ennen kaikkea katkoille ja kuntoutuksiin hakeutumiseen. Tämän lisäksi vanhemmuuden tukeminen / isyyden vahvistaminen on ollut yksi merkittävä teema kohderyhmää kohdatessa.

Kauden tärkeimpinä yhteistyötahoina ovat olleet:

- Helsingin vankila
- Vantaan vankila
- Yhdyskuntaseuraamustoimisto Helsinki
- Vamos Helsingin nuorten palvelut (erityisesti aikuisten perusopetus)
- Suomen Romanifoorumi (SRF)
- Muut osatoteuttajat
- SDO / Sovinto
- Kritsin päiväkeskus Redis
- KRITS Nuorten toimintakeskus
- Vamoksen peruskoulu, muu Vamos-toiminta
- Helsingin kaupungin lastensuojelun jälkihuolto
- Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit

Kohderyhmämme elämänhallinnan puutteet, erityisesti runsas päihteidenkäyttö ja rikollisuus, ovat tehneet näkyväksi hankkeen työllistämistavoitteiden etäisyyden tämänhetkisestä tilanteesta: työllistyminen on asiakkaiden valtaosan kohdalla hyvin pitkän aikavälin tavoite, jota ennen on pystyttävä lopettamaan päihteidenkäyttö ja rikosten teko, saatava rikosseuraamusprosessit kuntoon ja pystyttävä sitoutumaan säännölliseen päivittäiseen toimintaan (kuntoutukset, vertaistoiminta, työkokeilu, työpajatoiminta, valmakkoulutus...). Näin ollen kauden aikana on asiakkaiden kanssa lähinnä koetettu rakentaa polkuja kohti elämäntilanteen vaatimia kuntoutuksia, joiden jälkeen työllistymis- tai opiskeluasiat voisivat olla ajankohtaisia.

Kaudella meillä on ollut yhteensä 52 tavoitteellista asiakaskohtaamista D-aseamalla ja lähiympäristössä. Helsingin vankilassa yhteensä: 22 yksilötapaamista ja 24 asiakaskohtaamista ryhmissä. Vantaan vankilassa on kauden aikana 18 asiakaskohtaamista.

Asiakasyhteydenpitoa on kauden aikana ollut puhelimitse, tekstiviestien kautta ja messengerillä sekä whatsapp:illa 98 suoritteiden verran. Yhteydenpidosta on vastannut erityisesti romanitaustainen työntekijämme, johon asiakkaamme pääsääntöisesti ovat yhteydessä.

THL/ROOSA

Romanien hyvinvointitutkimus (Roosa) :n tiedonkeruu päättyi 31.8.2018. Tutkimukseen osallistui lopulta yhteensä 365 henkilöä, joista 142 oli miehiä ja 223 naisia.

Roosan kokemuksista tuotettiin kulttuurisensitiivisen tutkimuksen malli ja artikkeli Diakin loppujulkaisuun ”Romanien sujuvat koulutus- ja työllisyyspolut”. Myös Laurean YAMK opinnäytetyö ”Kenttähenkilöstön näkemyksiä Romanian hyvinvointitutkimuksen tiedonkeruun hyvistä käytännöistä ja haasteista”, valmistui syyskuun alussa.

Aineistoa alettiin tarkastaa. Puutteelliset tiedot kerättiin käsityönä. Tutkimushoitaja arkistoi kaikki 365 lomaketta, ja tarkasti, että jokaiseen löytyy tutkittavan suostumus. Aineiston tallennukseen ja tarkastamiseen meni odotettua enemmän aikaa. Aineiston tarkastamista ja tulosajoja varten palkattiin Roosaan tilastotieteilijä syksyksi. Hänen toimenkuvansa on maksatusraportin liitteenä.

Romaniyhteisölle järjestettiin tulosten tulkinta-työpaja (17.9.2018 Helsingin Messukeskuksessa), jossa jokaisen Roosan aihealueen vastuututkimuspäälliköt esittelivät alustavia tuloksia. Nämä tulokset olivat alustavia, koska aineiston tarkastus oli vasta käynnissä. Eri-ikäiset pajoihin osallistuvat romanihenkilöt saivat kiertää Learning cafe-tekniikalla toteutetut pajat ja tarkastella tuloksi yhdessä tutkijan kanssa pienryhmissä. Kirjurit kirjoittivat kaikki keskustelut ylös ja ne litteroitiin anonymisti. Näitä keskusteluja käytettiin myös Roosa-tutkimuksen raportissa, kun halutaan tulkita sitä, mitä tietyt ilmiöt kertovat nimenomaan romaneista. Tällaista tulosten esittämistapaa ei ole THL:ssä ennen tehty ja se on osa kulttuurisensitiivistä tutkimusta, jota Nevo Tiiassa on mallinnettu.

Roosa-osatoteutuksessa tehtiin tiivistä yhteistyötä myös Seurakuntaopiston kanssa. Roosan aluekoordinaattorit suorittivat Romanikulttuurinohjaaja erikoisammattitutkinnon syksyn maksatuskauden aikana oppisopimuksen (2kpl Nyman, Hagert) Lisäksi tehtiin yhteistyötä Sara-saamelaitutkimuksen (Lapin yliopisto) ja MONET – monikulttuurisuusasiantuntijaryhmän (THL) kanssa kulttuurisensitiivisyys kysymyksissä vähemmistötutkimuksessa.

Roosa-tutkimusta esiteltiin Helsingin Diakonissalaitoksen kansainvälisessä Roma Network Meeting Making EU fundamental rights a reality for Roma – tapaamisessa. Roosa-tutkimuksen henkilöstö osallistui Romaniasaiain neuvottelukuntien neuvottelupäiviin. Roosa-tutkimuksen henkilöstö edusti Suomea CahRom-kokouksessa (Latviassa) (Ad hoc committee of experts on Roma and Traveller issues. Thematic visit on Roma integration, policy development and coordination practices in countries with a small roma population,

Latvia 3-5-10.2018. Roosan tutkijat osallistuivat myös European Public Health-konferenssiin.

Roosan raportin kirjoitustusprosessi on työllistänyt osatoteutusta ja sidosryhmiä koko syksyn. Osa vastuukirjoittajista osallisti laajasti omien aihepiiriensä asiantuntijakaartia, joka on ollut mukana aiemmissa THL:n väestötutkimuksissa. Tämä paitsi lisää Roosa-tutkimuksen raportin tieteellistä arvoa, myös auttaa romanien hyvinvointia koskevaa tietoa leviämään eri asiantuntijoiden pariin. Substanssiasiantuntijoiden lisäksi raporttia on ollut kommentoimassa ja korjaamassa THL:n romanikumppaniraati. Laajan kommenttikierroksen jälkeen heidän ehdotuksensa huomioitiin käsikirjoituksessa, jotta raportissa olisi ilmaistu asiat mahdollisimman kulttuurisensitiivisesti. Romanien hyvinvointi ja osallisuus. Romanien hyvinvointitutkimus Roosan perustulokset 2017-2018 -raportti julkaistaan 10.12.pidettävän Romanien hyvinvointitutkimus Roosa:n loppuseminaarin yhteydessä.

ODL/ KAROLA

Nuorten naisten kuntosaliryhmä aloitettiin maksatusjakson alussa. Kuntosaliryhmää kokeiltiin 4 kertaa, mutta yrityksistä huolimatta ketään ei saatu osallistumaan ryhmään. Yhtenä haasteena saattoi olla ryhmän aikainen kokoontumisaika (klo 10.00). Ryhmästä tiedotettiin Facebookissa Romanien tiedotuskanavassa sekä Whatsupp-viesteillä suoraan toiminnasta kiinnostuneille.

Keväällä aloitettu naisten kuntosaliryhmää jatkoi syksyn ajan torstaisin Raatin uimahallilla. Kokoontumisia syksyn aikana yhteensä 7 kertaa. Keskimäärin 2 osallistujaa per/kerta. Ryhmälle sovittiin myös kaupungin liikuntaneuvojan ohjaukselta, mutta hanketyöntekijän työloman vuoksi ohjaus peruuntui. Aktiivisimmin kuntosalivuorolla käyneet naiset ovat innostuneita jatkamaan harrastusta omalla kustannuksella hankkeen jälkeen. Naiset ovat kertoneet huomanneensa kehitystä kunnossa syksyn aikana.

Kohderyhmältä oli tullut toiveita kuntosaliryhmän perustamisesta myös Haukiputaan Jatuliin ja sinne hankittiin rinnakkaiskortti, mutta ryhmää ei ehditty hanketyöntekijän työloman vuoksi aloittamaan syksyn aikana.

Kahden romaninuoren vetämä nuorten kerho alkoi nuortenkahvila Bysiksellä syyskuun lopussa. Nuorten kerhossa on ollut kävijöitä keskimäärin 14 per/kerta, mutta parhaimmillaan osallistujia on ollut jopa reilu parikymmentä. Toiminnan eri kerroille on suunniteltu erilaisia teemoja, mm. poliisia on pyydetty yhdelle kerralle kertomaan rikosten ehkäisystä ja lastensuojelusta sosiaalityöntekijä kertomassa perheiden tukitoimista. Nuoret ovat käyneet yhdessä Megazonessa ja pitäneet tortilla- ja elokuvailan. Maksatuskaudella suunniteltiin vielä itsenäisyyspäivän juhlaa. Musiikki on vahvasti mukana toiminnassa; kerhossa on mm. laulettu romanilauluja. Kerhotoiminta jatkuu myös hankkeen jälkeen kaupungin nuorisotoimen tuella, mutta toiminta siirtyy Kaukovainion nuorisotalolle ensi vuoden alusta.

Hanketyöntekijä on tehnyt yksilöllistä palveluohjausta asiakkaiden kanssa. Palveluohjauksessa on mm. katseltu työpaikkoja ja laadittu ansioluetteloita.

Osatoteutuksen loppuseminaari järjestettiin 13.9.2018 ODL:n Wegelius-salissa. Osallistujia loppuseminaarissa oli noin 30. Tilaisuus meni hyvin ja suunnitelmien mukaan, mutta toiveena olisi ollut saada tilaisuuteen enemmän osallistujia. Loppuseminaarin jälkeen hanketyöntekijä, Nevo tiija -hankkeen projektipäällikkö, Tsetanes naalin projektipäällikkö sekä kohderyhmän edustaja olivat Radio Pookissa haastateltavina kertomassa hankkeista ja hankkeen tuloksista.

Hanketyöntekijä osallistui THL:n Roosa-tutkimuksen työpajaan Helsingissä 17.9.2018. Työpajassa esiteltiin tutkimuksen alustavia tuloksia. Hanketyöntekijä osallistui myös Roosa-hankkeen päätösseminaariin Helsingissä 10.12.2018.

Hankkeen työntekijät osallistuivat aluehallintoviraston järjestämiin Pohjois-Suomen/ Lapin romanikentän yhteistyöpäiville aluehallintovirastossa 4.10.2018. Hanketyöntekijä esitteli tilaisuudessa Nevo tiija -hanketta ja projektikoordinaattori Karola-osahanketta.

Tilaisuuteen osallistui romanitoimijoita mm. Kajaanista ja Jyväskylästä. Tilaisuuden tarkoitus oli tarjota luonnollinen verkostoitumispaikka ja luoda mahdollisuus innostaa eri toimijoita rakentamaan yhteistyötä. Päivän tavoitteina oli välittää tarvittavia työkaluja/lisäpotkua yhdistysten perustamiseen, antaa tietoa hankkeista joita on alueellamme, verkostoitua sekä suunnitella tulevaisuuden romanityötä yhdessä.

Hanke järjesti yhteistyössä Romano Mission Naisten kulman kanssa keskustelutilaisuuden romanikulttuurista ODL:n työntekijöille 18.10.2018. Tilaisuuteen saapui valitettavasti vain kaksi osallistujaa, mutta keskustelu tilaisuudessa oli vilkasta ja avointa.

Hanketyöntekijä osallistui Nevo tiija -hankkeen loppuseminaariin 5.11.2018 ja piti siellä myös hankkeen esittelypöytää.

Projektiryhmätyöskentely ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Karolan toteuttajaryhmä kokoontui maksatuskaudella kerran. Ryhmän kokouksessa käytiin läpi hankkeen loppuraporttia. Projektikoordinaattori ja hanketyöntekijä pitivät viikoittain yhteispalavereja, joissa linjattiin hankkeen toimintaa.

Projektikoordinaattori osallistui Oulun romanien paikallistyöryhmän kokoukseen 9.10.2018 sekä 19.12.2018. Oulun romaneiden paikallistyöryhmän tehtävänä on edistää romanipoliittisen ohjelman toteutumista Oulun alueella sekä edistää Oulun alueen romaneiden asioita. Lokakuun kokouksessa tarkasteltiin ja suunniteltiin eteenpäin työryhmän kuluva toimintavuoden 2018–2019 tavoitteita. Joulukuun tulevan kokouksen aiheita ovat mm. Nevo tiija -hankkeen loppukatsaus ja romanikulttuurin päivä 8.4.2019.

Toiminnan arviointi

Kohderyhmän motivoituminen hanketoimiin on edistynyt koko hankkeen ajan. Liikuntatoiminta herättää koko ajan enemmän kiinnostusta yksilötasolla ja yksittäiset romanit innostuneet liikkumaan hankkeen toiminnan innostamana, mutta väestötasolla vaikuttavaa aktivoitumista terveyttä edistävien elintapojen osalta ei tulla Oulun alueen romaniväestön osalta saavuttamaan hankkeen toiminta-aikana. 1,5 vuoden hanke pienellä henkilöstöressursilla on liian lyhyt väestötason vaikutusten aikaansaamiseksi.

Hankkeen toiminta-aikana Oulun alueen romanitoimijoiden yhteistyö on tiivistynyt, mikä helpottaa romanitoimijoiden työtä väestön parissa ja Oulun alueen romaneiden tavoitettavuutta. Myös muut Oulun alueen romanitoimijat ovat kokeneet väestön tavoitettavuuden ja aktivoimisen haasteeksi, joten yhteistyön tiivistyminen helpottaa romanityötä myös hankkeen päätyttyä.

Hankkeessa toteutettiin kaksi mallinnusta keväällä, mutta niitä ei ehditty testaamaan hankeajan puitteissa. Kykyviisarin testaukseen oli jo suostunut kaksi romaninaista, mutta hanketyöntekijän työloman vuoksi testaaminen ei lopulta onnistunut.

HELSINGIN KAUPUNKI – NUORTENPALVELUT

Maksatuskauden aikana nuortenpalvelut on kohdannut haasteita tilaratkaisujen vuoksi, joten toimintaa ei ole voitu järjestää edellisten kausien tapaan. Tästä johtuen työpanoksia on lisätty projektista tiedottamiseen sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Kohderyhmän kanssa työskentelystä suurimmaksi nousee romaninuorten päivä (n. 140 osallistujaa) sekä nuorisotalolla tapahtuva romaninuorisotyö.

Hyvien käytäntöjen levittäminen

Romani Club Kipinän toiminta koettiin laajalti onnistuneeksi sen kohderyhmää aktivoivan ja toimijuutta korostavan työotteen vuoksi. Kipinä-mallissa lisäksi yhdistyi kuntatoimijuuden ja kolmannen sektorin välinen yhteistyö tavalla, joka romanikentällä ei ole niin yleistä ja näin ollen hyviä toimintamalleja ei ole yleisesti levinnyt romaninuorisotyön kentälle.

Tuntiohjaajana työskentelevä Miska Nyman meni Kanuuna-verkoston kutsumana Ouluun kertomaan Romani Club Kipinän toimintamallista. Kanuunaverkosto on kunnallisen nuorisotyön kehittäjä ja edunvalvoja, joka palvelee kaikkien kuntien ja kaupunkien nuorisotoimia. Kanuunan tavoitteena on tehostaa kunnallisen nuorisotyön hyvien käytänteiden laajempaa hyödyntämistä.

Projektikoordinaattori piti keynote address puheen kansainvälisessä Eurodiaconia – kokouksessa, jossa käsiteltiin sekä Euroopan että Suomen romanien asemaa. Esitelmä perehtyi hyvien käytäntöjen periaatteisiin, joita Nevo Tiija -hankkeessa kehitettiin.

Projektikoordinaattori osallistui University Collage of London seminaariin, jossa hän esitteli Nevo Tiija -hanketta ja erityisesti nuorten romanien asemaa ja lasten koulunkäynnin haasteita pohjoismaisessa kontekstissa. Esitelmän nimi oli Roma agency, Integration and Inclusion. Tämä seminaari käsitteli teemoja, jotka linkittyvät Nevo Tiija -hankkeeseen.

Projektikoordinaattori piti esitelmän aiheesta Romanit, koulutus ja asema yhteiskunnassa. Esitelmä oli osa ” Keitä me ollaan? -seminaari kulttuurisesta moninaisuudesta luentosarjaa. Tämä esitelmä pohjautui hankkeen aikana kentältä saatuun kokemukseen ja tarkoituksena oli peruskoulujen opettajien tiedon lisääminen romanioppilaiden koulunkäyntiin liittyvissä asioissa.

Romaninuorten päivä Maunulatalossa

Romaninuorten päivää on aikaisemminkin järjestetty yhteistyössä pääkaupunkiseudun romani-nuorisotyöverkoston kanssa. Vastuu tapahtuman suunnittelusta ja toteutuksesta oli nuorilla itsellään. Taustaorganisaatioina toimivat Espoon, Vantaan ja Helsingin kaupungit, RONK, Suomen Romanifoorumi ja Au Mensa -projekti.

Tilaisuuteen osallistujalistan perusteella osallistui 140 henkeä, mutta joidenkin arvioiden mukaan paikalla olisi ollut lähemmäksi kaksisataa henkilöä. Kaikki eivät mahtuneet saliin istumaan. Tilaisuuden aikana tehtiin kännykkäkysely nuorille, kysyen mm.

työllistymisestä, koulutuksesta, harrastamista ja mm. päihteiden käyttöön liittyvistä asioista. Kysely ei kuitenkaan onnistunut odotusten mukaan, sillä vaikka tilaisuudessa oli paljon ihmisiä, ei kyselyyn vastannut kuin kourallinen ihmisiä.

Tapahtumassa päästiin sille asetettuun tavoitteeseen, eli romaninuoret itse järjestivät heille suunnatun päivän vastaten sisällöstä ja toteutuksesta.

VANTAA TYÖLLISYYSPALVELUT

Maksatuskaudella Vantaan työllisyyspalveluiden osatoteutuksessa aloitti uusi hanketyöntekijä (17.9.2018), edellisten siirtyessä muihin opiskelu-/työtehtäviin. Varsinainen asiakastyö loppuunsaatettiin edellisen maksatusjakson aikana, joten uuden työntekijän pääasialliset työtehtävät viimeisellä maksatusjaksolla ovat olleet lähinnä väli- ja loppuraportin kirjoittaminen sekä yhdessä hallinnoijan kanssa aloitettujen toimintojen jatkaminen ja loppuun vieminen, mm. mediakampanja ja loppuseminaari sekä viranomaiskoulutus ja työn jalkauttaminen ja siirtäminen Vantaalla toimiville tahoille. Työskentely on tapahtunut Diakonia-ammattikorkeakoulusta käsin, joka on mahdollistanut tiiviin yhteistyön hallinnoijan kanssa.

Maksatusjaksolla tehty toiminta on toteutettu yhteistyössä hallinnoivan Nevo tiija- sekä sen sisarhankkeen Tšetanes naalin kanssa. Syyskuun alussa järjestettiin yhdessä Tšetanes naal- hankkeen kanssa some-koulutus nuorille opiskeleville romaneille, jossa mukana oli myös Vantaalaisia nuoria. Koulutuksen tarkoituksena oli valmentaa nuoret päivittämään omia some-kanaviaan – erityisesti nuorten suosimaa Instagram-kanavassa - jossa he kertoivat omasta opiskelustaan tai työstään ja näin ollen myös innostaa muita romaninuoria koulutuksen pariin. Nuoret päivittivät kanaviaan lokakuun ajan meidäntulevaisuus-hästägillä ja seuraajia heillä kertyi yhteensä 1242 henkilöä.

Lokakuun loppupuolella julkaistiin suuri mediakampanja, joka kantoi nimeä #TYÖNIMI. Tämä toteutettiin yhteistyössä hallinnoivien Nevo tiija- ja Tsetanes naal- hankkeiden sekä Taiteen edistämiskeskuksen kanssa. Kampanjan suunnittelu alkoi jo tammikuussa 2018 ja Vantaan työllisyyspalvelut ovat olleet mukana alusta alkaen. Kampanjan toteutti mainostoimisto TBWA. Kampanjan tarkoituksena oli ravistella työnantajien asenteita ja herättää kysymys siitä, vaikuttaako tyypillinen romaninimi mahdollisuuksiin päästä edes työhaastatteluun. Kampanjassa neljä julkisuudenhenkilöä: Tuomas Enbunske, Jari Sarasvuo, Meri-Tuuli Väntsi sekä Anne Kukkohovi, hakivat töitä omilla ansioluetteloillaan, mutta tyypillisellä romaninimellä. Kampanjan sisältö istui suoraan työllisyyspalveluiden tulostavoitteisiin.

Lisäksi hankkeessa toteutettu Palkkaisitko? –kampanjan osuutta hyödynsimme viemällä kampanjan teeman Suomen yrittäjien tiedotuskanaviin, jonka avulla halusimme kouluttaa ja lisätä tietoisuutta. Tämä on ollut tärkeimpiä kohderyhmiä romanikohderyhmän lisäksi, joihin on haluttu vaikuttaa.

Vantaan osatoteutus oli myös mukana yhdessä hallinnoivien hankkeiden kanssa suunnittelemassa sekä järjestämässä Nevo tiija- ja Tšetanes naal -hankkeiden loppuseminaaria – Romanijuhlia, Savoy-teatterissa 5.11.2018.

Loppuseminaarissa oli paikalla reilu 200 henkilöä ja koko juhlassa yli 700 henkilöä. Seminaarissa esiteltiin kaikki osatoteuttajat sekä tuotiin heidän työnsä ydin tuloksineen. Vantaan osatoteutuksen työntekijä kertoi loppuseminaarissa myös omakohtaisen näkemyksen siitä, mitä hankkeet ovat hänelle antaneet.

Lisäksi Vantaan osatoteutus mahdollisti yhdeksän, joista paikalle tuli lopulta kuusi, Vantaalaisen nuoren saapumisen seminaariin sekä sen jälkeen järjestettyyn mustalaismusiikin orkesterin ensikonserttiin. Yhteistyö nuorten keräämiseksi aloitettiin alun perin R3 romaninuori-hankkeen kanssa, sillä ajatuksella että heillä olisi ollut valmiina nuoria, jotka käyvät heidän kerhoissaan. R3 kuitenkin vetäytyi yhteistyöstä vedoten omiin kiireisiinsä, jolloin yhteistyökumppaniksi tuli Romano mission Terne apre – nuoret ylös, romaninuorten katutyöhanke. He saivat suhteellisen lyhyellä aikataululla kerättyä yhdeksän nuorta osallistujaa, joista sitten kolme perui tulonsa vielä seminaaripäivän aamuna. Seminaarissa esitetyt onnistumisen videot sekä motivointi-puheenvuorot olivat vielä hieno tapa vaikuttaa nuorten itsetuntoon ja kannustamiseen asiakastyön jatkeeksi.

Marraskuussa Vantaan osatoteutus järjesti yhdessä hallinnoivien hankkeiden kanssa, Monimuotoinen Suomi -työpaja romanikulttuurista -nimisen koulutustilaisuuden erityisopettajille sekä osallistui useisiin hallinnoijan kanssa toteutettuihin korkeakouluopiskelijoiden koulutuspäivien pitämisiin. Erityinen työpaja pidettiin Koivukylän koululla, erityisopettajien työkokouksen yhteydessä ja paikalla oli 60 erityisopettajaa. Työpajan tarkoituksena oli antaa uusia ajatusmalleja sekä välineitä opettajien käyttöön, sekä vastata heitä askarruttaviin kysymyksiin ja auttaa haastavissa tilanteissa, jotka koskevat romanioppilaiden koulunkäyntiä. Koulutus oli sisällöltään - saatujen palautteiden mukaan – niin antoisa, että Vantaan kasvatus- ja opetustoimi haluaa saman koulutuksen myös muille opetustyössä oleville henkilökunnalleen Vantaan alueella.

Maksatusjakson aikana aloitettiin myös alustava yhteistyö Romano Mission kanssa. Tarkoitus olisi ollut tukea ja työkyvyn osalta vahvistaa Vantaalaisia perheitä, joilla on taloudessaan erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia. Yhteistyö jäi kuitenkin yhden tapaamisen mittaiseksi, sillä Romano Missio joutui omien kiireidensä vuoksi siirtämään aikataulua kevääseen.

Lisäksi maksatuskauden aikana on osallistuttu muiden osatoteuttajien järjestämiin seminaareihin sekä valtakunnallisiin romani- tai romaniaiheita käsitteleviin seminaareihin ja tilaisuuksiin.

Viimeisen maksatusjakson aikana on koettu tärkeäksi vaikuttaa vielä lisää Vantaalaisiin nuoriin ja nuoriin aikuisiin asiakastyön jatkeena. Tämä osio on ehkä jäänyt Vantaan osatoteutuksessa hieman vähemmälle huomiolle, kun asiakastyöhön on keskitetty suurimmat voimavarat.

Haasteet kohderyhmän sitoutumisessa erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin sekä myös asiakastyössä, ovat nousseet esille useassa eri tilanteessa. Viimeisen maksatusjakson aikana tietty sitouttamattomuus on heijastunut myös romanikentän toimijoihin. Vaikka aikataulu syksyn osalta on ollut varmasti kiireinen kaikilla toimijoilla, niin kahdesti tämän maksatusjakson aikana on yhteistyöehdotuksesta vetäydytty kesken kaiken.